

Vereniging van leraren in de
Economisch/maatschappelijke vakken

Position Paper Curriculum.nu

Januari 2020

Aan: vaste Kamercommissie OCW

Geachte leden van de vaste Kamercommissie van OCW,

In de afgelopen periode heeft de Vecon (vereniging van leraren in de economisch/maatschappelijke vakken) actief deelgenomen aan Curriculum.nu. We waren bij alle bijeenkomsten, hielden raadplegingen onder onze leden, organiseerden workshops rondom dit thema en reageerden op alle tussenproducten van het ontwikkelteam M&M en ook op een aantal tussenproducten van andere ontwikkelteams.

Onze kernboodschap was en is: economische vakken betreffen het begrijpen van de maatschappij en zijn een essentieel onderdeel van de ontwikkeling tot zelfstandig functionerend burger.

Hierbij verstaan we onder economische vakken zowel algemene economie als bedrijfseconomie. En, erg opmerkelijk: we blijken veel meer samenhang tussen vakken te zien dan de ontwikkelteams. Want waarom geen economische krantenartikelen lezen bij het vak Engels en waarom geen ondernemerschap bij aanstaande kunstenaars of uitvinders?

We ondersteunen het basisprincipe van Curriculum.nu waarin wordt aangegeven dat scholen een deel van het curriculum vrij mogen invullen, afhankelijk van de behoeften van hun leerlingpopulatie. Daarmee staat vast dat de verschillende vakken een bescheiden aandeel mogen claimen van de totaal beschikbare ruimte. We ondersteunen ook het idee dat scholen in PO en onderbouw VO mogen kiezen voor aparte vakken of voor leergebieden.

In het PO en in de onderbouw van het VO zouden alle leerlingen kennis moeten maken met een aantal economische basisprincipes. Dit betekent niet een grote hoeveelheid theorie, maar juist invoelen – wat gebeurt er precies om me heen. Bijv. een gesprek op een basisschool over de prijs van een zwembadkaartje (vraag en aanbod, kosten van het zwembad, beperkt budget van de gemeente) of de subsidie voor de voetbalclub (waarom geeft de gemeente die subsidie?). Ook een gesprek over merken, groepsdruk, kosten van abonnementen, enz. is van groot belang en hoeft niet te betekenen dat er nu opeens een groot vak Economie op het rooster komt te staan. Kortom: economie gaat over het leven van alledag en hoe daarin overeind te blijven.

Essentieel is dat leerlingen leren dat het niet zo is dat de ander ('zij') alles moeten regelen, dat overal verschillende kanten aan zitten, dat alle partijen keuzes moeten maken. Leerlingen maken zelf op steeds jongere leeftijd grote keuzes. Op geldelijk gebied met waar ze geld aan uitgeven, maar ook op gebied van imago, 'wat trek ik aan', 'waar doe ik mijn aankopen – in de winkel of digitaal'. Van alle burgers wordt tegenwoordig een grote mate van zelfredzaamheid verwacht, ook door de overheid. De kennis en vaardigheden daarvoor moeten worden aangereikt in het onderwijs. Ook aandacht voor ondernemende vaardigheden en voor ondernemerschap als serieus alternatief voor loondienst is een opdracht voor het onderwijs en kan van jongs aan opgebouwd worden.

Duidelijk mag zijn dat de Vecon graag ziet dat Curriculum.nu een volgende fase in gaat en dat dit proces niet stroperig gaat worden.

Wel hebben we, deels ook al in eerdere reacties aangegeven, een aantal zwaarwegende aandachtspunten:

- Het eindrapport van het ontwikkelteam moet nog verbeterd worden. Voor de individuele vakken zal het perspectief (hoe kijken wij als economen naar dit thema/naar de maatschappij) en de essentie van de vakinhoud/de concepten moeten worden opgenomen in het rapport. Scholen die kiezen voor een leergebied weten dan wat er in ieder geval aan de orde moet komen om een basis te leggen.
- De vakinhoudelijke verenigingen moeten ook in het vervolg een rol krijgen.
- Leden van de ontwikkelteams voor de bovenbouw en de mensen die de kerndoelen en eindtermen gaan formuleren moeten voldoende facilitering krijgen maar vooral ook ter zake kundig zijn.
- De uitwerking voor de bovenbouw moet in afzonderlijke vakken worden gedaan en niet als leergebied. Dat zou momenteel echt een stap te ver zijn.
- Leraren op alle niveaus moeten tijd en hulpmiddelen krijgen om zich de nieuwe programma's eigen te maken. Zo zouden er goede vakoverstijgende opdrachten ontwikkeld kunnen worden waar leraren gebruik van kunnen maken. Het kost namelijk erg veel tijd om alles zelf te ontwikkelen.
- Er moeten korte cursussen ontwikkeld worden om leraren het perspectief van andere vakken uit een leergebied te leren. Er ontstaat namelijk erg slecht onderwijs als de leraar onvoldoende kennis heeft en alleen een hoofdstukje voorligt op de leerlingen.
- Methodemakers moeten een duidelijke opdracht krijgen (niet hergroeperen van oud materiaal, niet hoofdstukje geschiedenis, hoofdstukje aardrijkskunde, enz.) maar ook de tijd om echt goede methodes te maken.

Rest ons aan te geven dat we graag blijven meedenken en hopen dat we over een aantal jaren met een mooi en actueel curriculum aan de slag te gaan.

Met vriendelijke groet,

Jeannet Hommel, voorzitter VECON